

Descripció	Per mitjà d'un còmic i de la lectura de textos, es coneixerà el perill de la pèrdua de la sobirania alimentària.
Temàtiques	Sobirania alimentària, biotecnologia, biopatents, biodiversitat.
Objectius	Analitzar les conseqüències de la pèrdua de la sobirania alimentària. Conèixer els conreus transgènics i analitzar-ne les conseqüències.
Temporalització	Dues hores.
Continguts	Conceptes: biotecnologia, <i>inputs</i> , sobirania alimentària, organisme genèticament modificat, biopatents. Procediments: lectura comprensiva, anàlisi d'imatges, elaboració d'hipòtesis, dibuix. Actituds: actitud crítica respecte a la propietat del coneixement que s'imposa per sobre de la consecució de les necessitats bàsiques de la població.
Material	Materials per escriure i dibuixar.
Documentació	Textos sobre biotecnologia de la FAO (Organització per a l'Alimentació i l'Agricultura); còmic sobre la sobirania alimentària.
Desenvolupament	<ul style="list-style-type: none"> • A partir de la lectura de dos textos, el primer de la FAO sobre biotecnologia i el segon sobre el cas d'un agricultor canadenc i els seus problemes amb la multinacional Monsanto, s'elaboraran hipòtesis sobre els interessos de les multinacionals i sobre les conseqüències que tenen per als agricultors. • Les dades aportades condueixen a qüestionar-nos si aquest tipus de conreus poden ser una resposta a les necessitats alimentàries dels més pobres. • S'acabarà la història que planteja el còmic, que posa en relació els conceptes abans treballats.
Orientacions	<ul style="list-style-type: none"> • Activitat recomanada a partir de 2n cicle de secundària. • El professor o la professora ha de procurar en tot moment la participació de l'alumnat a través de la conversa, del diàleg, realitzant preguntes productives que la facilitin. • En el moment de plantejar aquesta activitat i, sobretot, quan l'alumnat hagi de dibuixar l'última vinyeta del còmic, és necessari recordar que des de l'inici de l'agricultura, fa més de 10.000 anys, els camperols han exercit la seva sobirania alimentària. A través de nombrosos cicles de selecció i gràcies a compartir els seus coneixements, han aconseguit els conreus que actualment existeixen. A l'Àfrica, més del 90% de les necessitats de la població són satisfetes mitjançant sistemes agropecuaris autòctons. • És important també remarcar com la biodiversitat ha salvat i salva en ocasions els pobles, com en el cas de la fil·loxera. • La revolució genètica es basa en una investigació costosa, dominada per la indústria i l'ús de tecnologies patentades. Les biopatents han fet que moltes empreses inverteixin en biotecnologia i que exigeixin als seus clients la signatura de contractes-licència que prohibeixen als agricultors guardar, vendre o tornar a utilitzar llavors patentades per a qualsevol propòsit. Hi estan associats els productes químics especials per a aquests conreus, que també han de comprar-se a la multinacional. Si els agricultors perden el dret a guardar les seves llavors, perdran autonomia i es faran cada cop més dependents de les grans empreses agroindustrials. A més a més, a molts països del Sud, la població no té poder adquisitiu per comprar els productes transgènics, la qual cosa pot portar-los a l'endeutament i a la pèrdua de les seves terres. És important

remarcar que aquest tipus d'agricultura es basa en la venda del coneixement, no a compartir-lo.

- El cas de l'agricultor plantejat en l'activitat servirà per parlar sobre la contaminació genètica, ja que, segons algunes organitzacions ecologistes, un cop alliberats al medi ambient els transgènics, no es poden controlar, perquè la pol·linització depèn de factors naturals, la qual cosa perjudica tots aquells agricultors que practiquen l'agricultura ecològica.
- Aquesta activitat enllaça també amb el tema del comerç internacional, tractat en altres de les propostes, ja que l'agricultor de les nostres vinyetes no obtindrà un producte competitiu en el mercat internacional.

Annexos

Textos FAO.

Còmic: *creant dependència*.